

RAISKAUSKRIISIKESKUS TUKINAINEN

Kysely seksuaalista väkivaltaa kokeneille

Kysely seksuaalista väkivaltaa kokeneille

Kyselyyn oli mahdollisuus osallistua Raiskauskriisikeskuksen kotisivujen, Facebookin ja Twitterin kautta. Kyselyyn osallistuneita oli yhteensä 47.

Kun olet kokenut seksuaalista väkivaltaa ja/ tai hyväksikäyttöä, keneltä olet saanut apua tilanteeseesi?

Lääkäriltä	<u>7</u>	9.86%	
Poliisilta	<u>9</u>	12.68%	
Terapeutilta	<u>32</u>	45.07%	
Joltakin muulta	<u>23</u>	32.39%	

Suurin osa vastaajista koki saaneensa apua joltakin muulta (perheeltä, ystäviltä, yliopiston henkilökunnalta, seurakunnan diakoneilta, Jehovan todistajilta, psykiatrian sairaanhoitajilta, sosiaalityöntekijältä, omalta asianajalta, vertaistuesta, Raiskauskriisikeskus Tukinaisesta ja Rikosuhripäivystyksestä,) tai terapeutilta. Osa joutui hakemaan apua yksin ja kokivat, etteivät olleen saaneet apua mistään. Osa myös kertoi poliisin syyllistäneen heitä tapahtuneesta ("Poliisin mielestä olin itse syyppä.")

Miten arvioisit saamaasi tukea, apua ja neuvontaa

Lääkäriltä	27	1.93	
Poliisilta	21	2.14	
Terapeutilta	39	3.59	

Hämmäntävintä kyselyssä oli, että vain vähäinen määrä koki saaneensa apua lääkäriltä (38,52%) tai poliisilta (42,86%), kun taas eniten saatiin apua terapeuteilta (71,79%).

Seksuaalirikoksen uhrina asioin mieluummin samaa sukupuolta olevan

Kysymys	Olen täysin samaa mieltä	Olen jonkin verran samaa mieltä
Lääkäriin kanssa		
Poliisiin kanssa		
Terapeutin kanssa		

Lääkärin ja terapeutin toivottiin olevan samaa sukupuolta (61,36%). Sen sijaan poliisin sukupuolella ei enää ollut kovinkaan paljoa merkitystä, sitä toivoivat vain 32,56%.

Mikäli haluat voit täsmentää vastaustasi ja kertoa kokemuksestasi avunsaajana?

Avunsaajien kokemukset olivat seuraavanlaisia:

- Koin, että poliisi enemmänkin syyllisti minua tapahtuneesta ja kertoi esimerkiksi hyvin kyseenalaisia vitsejä tapahtumaan liittyen. Muuten koin, että sain tapaukseen täysin ulkopuolisilta arvokasta apua.
- Tukinainen on ollut ainoa pätevä taho auttamaan. Lääkäri totesi, etteihän sinua edes mukiloitu sairaalakuntoon. Psykiatrian poliklinikalla joutui täyttelemään "oletko polttanut taloja" -lomakkeita aivan kuin minä olisin raiskaajan sijasta hullu. Kelan tukema terapeutti syyllisti, kun kerroin, etten kykene seksuaalisiin suhteisiin. Miesparat, miltä heistä mahtaakaan tuntua, kun torjun heidät. On vaikeaa tulla kohdatuksi oikein ja turvallisen tuntuksessa ilmapiirissä. Oireita yritetään hoitaa, mutta syyhyn ei puutu kukaan. Ehkä auttaisi, jos seksuaaliselle traumatisoitumiselle löytyisi oma diagnoosinsa F-koodeineen ja käypä hoito -suosituksineen. Kukaan ei edes usko "hullua", kun ei kerran ole rikosilmoitusta tehtynä.
- En ole saanut kunnon apua.
- Naispoliisi jonka kohtasin oli miellyttävä, hän tarjosi minulle karkkia ja kehui minua jostain niin hetkeksi hän onnistui saamaan hymyn huulilleni. Minulla on ollut useita eri terapeutteja joista yhteistyö miespuolisen terapeutin kanssa on sujunut parhaiten. Lääkäreitä olen kohdannut useampia, niissäkin on eroja.
- Kun tekijänä on nainen ja uhrina mies niin ei viitsi edes avata suutaan kun siltä päin naamaa naureskelulta ei tulisi loppua ja nöyryytys vain vahvistuisi
- On suht paskaa osua seksuaalivähemmistöön kuuluvana heteronormatiiviselle terapeutille joka näkee kaiken jäykän hetero- ja sukupuolinormin lävitse. En tiedä kumpi oli hirveämpää, lapsena koettu seksuaalinen hyväksikäyttö vai sitä seuranneet heteropakotus-terapiakäynnit.
- Lääkäri (mies) kysyi liian henkilökohtaisia ja kohteli kuriositeettinä, seksualisoi minua ja koko tapaaminen traumatisoi minua entisestään.
- Kaikki kokemukseni, paitsi Rikosuhripäivystyksen vapaaehtoisten ja YTHS:n psykologin kanssa, ovat hirmu huonoja.
- Ulkomailla ollessani paikallinen sosiaalityöntekijä totesi mm. "Sinulla varmasti tulee olemaan loppuelämäsi ajan luottamusongelmia" ja "Varmastikin ensi kerralla haluat tutustua mieheen paremmin ennen sänkyyn menemistä."
- Sain poliisilta vain esitteen käteen ja heippa.
- Poliiseilla ja lääkäreillä usein todella kylmä ja jopa asiaton suhtautuminen uhrin hätään.
- Alunperin perinteinen jännitin vastakkaista sukupuolta olevaan terapeutti. Minua on hyväksi käyttänyt sekä nainen että mies., niin tunnen epäluuloa kumpaankin kohtaan. Kokemuksia on eri terapioiden ja tämä nykyinen on erittäin hyvä kokemus. On siis vastakkaista sukupuolta, jota olen pelännyt
- Kävin aikoinaan tukinaiisessa muutaman kerran kahdenkeskisessä keskustelussa, mutta koin että keskustelua ohjattiin liian vahvoilla kysymyksillä ja sanoittamalla muistoja lapsuudesta, jotka olivat itselleni hämääviä. Minulle tuli sekava olo siitä, oliko niin tapahtunut vai kuvittelenko, koska kysyttiin niin spesifisti. Keksittyjen muistojen vaara oli niin suuri että tajusin sen itsekin ja lopetin käynnit nopeasti. Aika itselle sanoittaa asioita rauhassa on hyvin tärkeää. Tukinainen profiloituu mielestäni vahvasti tietynlaisten raiskausten käsittelyyn. Voisi olla hyvä voimakkaammin tarjota ohella mahdollisimman selkeitä muita tahoja tai esim täsmäterapeutteja jotka ovat erikoistuneet aiheeseen.
- En saanut apua, tilanteeni ns sivuutettiin, sillä jouduin lääkäriin muiden syiden takia.

- Poliisilta en saanut tukea, en edes mitään numeroita minne voisin olla yhteydessä.
- Poliiseilla ja lääkäreillä usein todella kylmä ja jopa asiaton suhtautuminen uhrin hätään.
- Tärkeimmäksi tekijäksi koen auttajan aidon läsnäolon, hyväksynnän ja kuuntelun. Se luo turvallisen ilmapiirin, jossa vaikeatkin asiat on mahdollista ottaa käsittelyyn.
- Olin 12 kun minut raiskattiin, sain tämän seurauksena klamydian, genitaalierheksen ja tippurin jonka vuoksi raiskaukseni tuli ilmi. Naispoliisi oli todella törkeä ja sanoi että jos en heti tee rikosilmoitusta ei syytettyä tulla ikinä enää syyttämään tapahtumasta. En tehnyt rikosilmoitusta poliisin asenteen vuoksi. Terapeutini vaihtui parin kk välein ja jouduin aina kertaamaan kokemukseni mikä ei ollut mukavaa. Terapeutit myös kyselivät jatkuvasti isä -tytär suhteesta mikä oli mielestäni asiatonta koska isäni oli ainoa kuka tuki minua asiassa ja olimme todella läheisiä. Toivon että asiat ovat muuttuneet 15 vuoden takaisesta.
- Kukaan ei uskonut, kaikki vähätteli.
- Avun saanti on vaikeaa ja jäin - olen - yksin. En jaksata taistella apua itselleni.
- Poliisin käytös mitätöivää, tekijää puolustavaa. Myös asiakirjat täytettiin siten ettei syyttäjältä etene. Vaikka luin ne läpi ja kerroin että ilmaisia oli lievennetty, ei se vaikuttanut. En osannut vaatia. En ymmärtänyt edellyttää avustajaa, kuulusteluajankohta oli jo veivattu moneen kertaan kauemmas ja ehkä vähän viivästystaktiikalla saatiin luotua tilanne jossa vain halusin jouduttaa asiaa. Joten kun hän kuulustelussa kysyi haluanko avustajan, silloin tämä siirtyy, en osannut vaatia.
- Omasta raiskausilmoituksesta on niin kauan aikaa (1987) että silloin oli (toivottavasti) eri tavat ja laitkin. Kävin poliisilla ja poliisit käytti lääkärillä. Jostain syystä olisi pitänyt uudestaan käydä seuraavana aamuna mutta en enää kyennyt (niin poliisilla kuin lääkärillä). Kukaan mistään ei kysellyt perään koskaan sen jälkeen vaikka ikääkin minulla oli silloin vain 15 vuotta. Nyt vuosikymmeniä myöhemmin apua saanut terapiasta jossa olen kulkenut nyt 11 vuotta (muitakin traumoja).
- Valtava terapiaan pääsin n 30v myöhemmin...
- Lapsena ei auttanut eikä huomannut kukaan. Teininä ne jotka näkivät eivät välittäneet tarpeeksi. Nyt aikuisena terapia ja ystävät ovat ne, joiden avulla tuosta kaikesta selvitään. Poliisille on turha mennä kun rikokset ovat vanhentuneita. Lääkäriltä saan tarvitsemani lausunnot yhteiskunnan tukiin ja terapiaan.
- krs edellinen vastaus. poliisin suhtautuminen jäi mieleen positiivisesti ja on kantanut kun muualta en apua saanut. Olen aina kiitollinen siitä mitä poliisi sanoi ja miten suhtautui. Sen voimalla eteenpäin menty.
- Kävin psykiatrisen sairaanhoitajan luona pari vuotta juttelemassa, kunnes meni hermot ja aloin ettiä oikeaa terapiaa. Terapeutin ettiminen on hankalaa! Siihen tarvittais joku helpottava systeemi. Kun sitten löysin sopivan terapeutin, niin hän on kyllä ollu ja on aarre. TOivოსin myös, että mielenterveystoimistoissa ohjattais oikeaan terapiaan, ku selviää mistä on avun tarpeessa kyse. Ite olin niin pihalla kaikesta aikanaan. Vertaisilta oon saanu parhaan avun ja parhaat neuvot, että miten pitää edetä ja toimia avun hakemisessa jne.
- Toivoisin lisää esim. vertaistukiryhmiä Tampereen seudulle ja lisää tietoa ammattilaisille esim. traumatisoitumisesta

Uhrien kertomukset eri alojen ammattilaisten kanssa työskentelystä ovat monin paikoin karua luettavaa. Uhrien kertomuksista ei kuitenkaan käy ilmi, milloin asiat ovat tapahtuneet. Suurin huoli on siinä, että osa uhreista joutui hakemaan yksin apua, ja he kokivat, ettei kukaan välittänyt tai saivat jopa epäasiallista kohtelua. Raiskauskeskityksen eri alojen ammattilaisille suunnatuista koulutuksista (kuten uhrien sensitiivinen kohtelu) on paljon hyötyä jatkossa, että uhrin saavat asianmukaista kohtelua.

Johtopäätöksiä

Kyselyn perusteella eri alojen ammattilaiset, kuten lääkärit ja poliisit tarvitsisivat aiheesta lisää koulutusta, jotta uhrin saivat asianmukaista ja sensitiivistä kohtelua. Raiskauskeskityksen on tehtävä aiempaa tiiviimmin yhteistyötä eri ammattilaisten kanssa. Eri alojen ammattilaisten suhtautuminen uhreihin on haastavaa, koska seksuaalisen väkivallan puheeksi ottaminen ja siitä puhuminen on itsessään haasteellista.

Raiskauskriisikeskuksen on myös tehtävä pitkän tähtäimen työtä seksuaaliseen väkivaltaan liittyvien asenteiden kanssa.